

[Preben Steen Nielsen.]

talte protokollat, er uændrede. Der kan ikke pilles ved lovgivningens samlede provenumæssige virkninger, i hvert fald kun i retning af yderligere besparelser. Der kan ikke pilles ved den virkningsmæssige balance mellem ejere og lejere og de respektive grupper indbyrdes. Her er toget kørt, VKR-partierne valgte at blive stående tilbage, de ville ikke dengang ind i den varme kupé, men valgte det gølge venteværelse. Dermed være ikke sagt, at oppositionen ikke kan få indflydelse på væsentlige detaljer i lovgivningen. Det kan man, hvis man vil. Hidtil har det skortet ikke så meget på evnerne — til beroligelse for hr. Poul Schlüter — men mere på den politiske vilje, hvilket heller ikke er det mindst afgørende. Men toget er nået til næste station. Man skal være velkommen om bord, hvis man kan fremvise den nødvendige adgangsbillet. Vi ved bare ikke, hvor de borgerlige partier egentlig vil køre hen i boligpolitisk henseende, og slet ikke hvis de da i fællesskab skulle nå til enighed om retningen.

Hvad vi ved, er, at man hidtil i enighed har kunnet sige nej, og at de konservative kun ser boligproblemet som et spørgsmål om parcelhusejernes vilkår. Og vel er parcelhusejernes og væsentligt element i boligpolitikken, men det er ikke hele boligpolitikken. Vi ved, at venstre taler om et utopia i form af et frit boligmarked. Og endelig ved vi, at de radikale er enige med os et langt stykke, men at man i den hellige borgerlige treenheds navn for alt i verden ikke vil bryde det ubrydelige VKR-samarbejde.

Sker der ingen ændringer i disse forhold, bliver det svært, for ikke at sige umuligt, for oppositionen at få indflydelse på lovgivningen. Forudsætningen for indflydelsen må dog være, at man i det mindste erkender S-SF-aftalen som udgangspunktet for den lovgivning, der nu skal se dagens lys, at man også erkender nødvendigheden af, at der sker en reduktion af det offentlige ressourceforbrug i boligsektoren, og at denne reduktion ikke ensidigt skal betales af bestemte befolkningsgrupper.

Socialdemokratiet kan medvirke til et dybtgående udvalgsarbejde om de fremsatte og kommende lovforslag. Debatten vil vise, om oppositionen har en samlet boligpolitik.

Vi vil vente spændt, men formentlig forgæves.

Bendix: Det var nogle gribende feltherrebetraktninger, hr. Preben Steen Nielsen afsluttede sit indlæg med. Der var vel stort set to synspunkter i det, at S-SF-aftalen skal være grundlaget for enhver form for diskussion, og den skal vi andre respektere. Jeg vil godt med det samme understrege, at vi har hverken lod eller del i S-SF-aftalen, så hvorfor i himlens navn skulle vi respektere den?

Det andet, der ligger i hr. Preben Steen Niensens synspunkt, er stort set det, der kan sættes op på et lille skilt: ikke pille! Ikke pille ved de væsentlige ting i hvert tilfælde. Vi kan godt få lov til at være med og se på nogle detaljer, rette nogle kommaer, men det er egentlig ikke det, vi først og fremmest beder om at få lov til.

Vi vil naturligvis — det sluttede vi med at sige, da vi endte den første runde i juni måned — søge indflydelse på enhver lovgivning, der skal passere dette ting, det er klart, og også her vil vi søge indflydelse, det er indlysende. Men vi synes ligesom ikke rigtig, at sommerens tænkepause for alle parter har ændret væsentligt ved de politiske realiteter, som vi stod over for i juni måned, så vi går altså ind til dette ud fra det synspunkt, at naturligvis søger vi indflydelse på enhver form for lovgivning, men vi har ikke meget håb om, at det bringer os et konstruktivt skridt videre, sådan som tilstanden er for nærværende.

Her vil jeg egentlig også gerne sige, at der er nok få, som vil takke os, og dermed mener jeg folketingsret i al almindelighed, for vor uformuenhed i henseende til at skabe en mere varig og stabil boligordning.

Jeg skal begynde med nogle bemærkninger om de to lovforslag, som vedrører udlejningsafgiften i det private udlejningsbyggeri og udlejningsafgiften i det sociale boligbyggeri. De to lovforslag har for så vidt forskelligt sigte. I det ene tilfælde er der i alt væsentligt tale om en boligafgift, der skal smutte ned i danaidernes kar, altså statskassen — danaidernes kar var som bekendt bundløst.

I det andet tilfælde er der tale om at lade tanken om solidaritet i den almennyttige